

Editorial

Af Axel Schultz-Nielsen

Fællesnævneren for artiklerne i det foreliggende nummer af *Ledelse & Erhvervsøkonomi* er Logistik, den yngste af de erhvervsøkonomiske discipliner, hvis man da ellers regner efter HD-studiernes alder. Med kun 6 år på bagen er HD-studiet i Logistik så absolut det yngste blandt HD-studierne. Dette skal dog ikke forlede læseren til at tro, at de problemområder, som er omfattet af logistikbegrebet, er af tilsvarende ny dato.

I den militære verden har logistik været den gængse betegnelse for de problemstillinger, der er knyttet til flytning og forsyning af tropper, ikke mindst de ledelsesmæssige aspekter. Den militære synsvinkel og de erfaringer, der er gjort på nævnte områder har umiddelbart kunne overføres på dette: at styre virksomhedens materiale- og produktflow i bred forstand. Filosofien er den helt enkle, at summen af to sub optima ikke nødvendigvis fører til et samlet optimum. Kun et helhedssyn kan sikre løsninger, som ikke er i indbyrdes konflikt.

Hensigten med dette temanummer af *L&E* er at få en pejling på »the state of art«, eller sagt på anden måde: Hvad er de nyeste landvindinger på den logistikforskning, der sker på handelshøjskoleområdet?

Niels Jørgensen giver i den første artikel en bred indføring i logistikverdenen. Ud fra en konstatering af, at den totale integrerede styring af virksomheden er en illusion, fokuserer han på mulighederne for at anlægge et helhedssyn på dele af logistiksystemet. Efter hans opfattelse bør man indkapsle virksomhedens distributionssystem som genstand for analyse med henblik på beslutningstagen, idet man betragter det øvrige logistiksystem som omverden. Sættes sammenhængen mellem mar-

kedsføring og distribution således i focus opstår der et uddannelsesmæssigt behov for en HD-uddannelse byggende på fagområder som virksomhedens internationalisering, strukturudviklingen i internationale transportsystemer, strategisk markedsføring, lokalisering m.v.

Poul Erik Christiansen og Tage Skjøtt-Larsen ser i deres bidrag på logistikkes udvikling i Danmark. De sammenholder endvidere erfaringerne fra USA og Sverige med danske for at indkredse typiske logistikorganisationer, som her i landet i hovedsagen bygger på linieansvar i modsætning til Sverige, hvor logistikfunktionen er stab. På baggrund af en analyse af stillingsannoncer præsenterer forfatterne en ganske spændende bud på tre typer stillinger som logistikchef.

Svend Hollensen modtog i dette forår Tietgen Accessit for en afhandling vedrørende virksomhedens valg af international afsætningsorganisation. Hovedresultaterne heri præsenteres den i den 3. artikel. Svend Hollensen interesserer sig for de faktorer, der er bestemmende for beløbet af beslutningsprocessen ved valg af international afsætningsorganisation, og de 4 gode råd, han kan give virksomhedens ledelse i denne sammenhæng, udspringer af en række grundige casestudier af kendte danske erhvervsvirksomheder.

Folketinget har netop bemyndiget regeringen til at undertegne en aftale med Sverige om en fast Øresundsforbindelse. Sammen med Storebæltsforbindelsen vil infrastrukturen i Danmark med et slag være total forandret. Tage Skjøtt-Larsen og Lanni Füssel behandler i artiklen »Logistik og Infrastruktur« spørgsmålet om sådanne forbedringer i infrastrukturen vil medføre en forbedringer i virk-

somhedernes konkurrenceevne. En spørgeskemaundersøgelse synes at underbygge den fremherskende antagelse, at man ikke forventer nogen markant positiv effekt på virksomhedernes logistikplanlægning. Det spørgsmål man herefter berettiget kunne stille er: Hvad skal vi så med de store bro- og tunnelinvesteringer?

Strategibegrebet har været »in« de senere år. Mange fagområder har fået en tilvækst gennem et foranstillet »strategisk« eksempelvis -planlægning, -ledelse og -markedsføring. Ifølge Lanni Füssel er turen nu kommet til logistikken, idet han peger på nødvendigheden af at udvide synsfeltet, ja måske endog ændre det i strategisk retning. I artiklen betragter han logistikdisciplinen fra 3 perspektiver: det kunsksbaserede og det transaktionsøkonomiske samt netværksperspektivet.

L&E's to kvindelige bidragydere har begge kastet kærligheden på underleverandøren, en vigtig aktør i et logistiksystem. Britta Gammelgaard forklarer i sit bidrag, at grunden til den stigende interesse for netop dette led i logistikkæden skal søges i »just in time« som konkurrenceparameter med deraf følgende konsekvenser for tilpasning og omstilling. Hun anfører som sin konklusion, at en forsk-

ningsindsats vedrørende underleverandører skal tage sit udgangspunkt i årsagerne til at benytte underleverandører, d.v.s. forhold omkring marked, teknologi og produktionsorganisering samt arbejdsmarked.

Netværk er for Inge Sofie Sørensen et nøgleord, når det drejer sig om at anskue leverandør-aftagerrelationer. En stærk specialiseret virksomhed kan ikke selv vælge mellem »make« eller »buy« som concept. Længerevarende aftaler er en nødvendig forudsætning for, at en underleverandør vil foretage specielle investeringer, hvilket fører over i opfattelsen af virksomheden som del af et netværk. Inge Sofie Sørensen inddrager olie- og gassektoren som interessant case for betragtningen.

Ledelse & Erhvervsøkonomi er i sig selv en aktivitet i et logistiksystem, som skal føre viden fra forskningsverdenen over til slutbrugeren: den fagligt orienterede og den professionelt udøvende civiløkonom. Det redaktionelle arbejde i denne sammenhæng er at anlægge det helhedssyn, som sikrer slutbrugeren et kvalitetsbetonet produkt. Om det også er tilfældet, overlades trygt til læserens vurdering.